ఏరు కాడేసింది!

శ్రీ మిక్కిలి సుందరరావు

హోరుగాలి రివ్వున బాణాల్లా దూసుకుపోతోంది! శిథిల పృథివిపై వ్యథిత హృదయాల బాధలా మూలుగుతోంది నిశీథిని. మానవరక్తాన్ని త్రాగి యెముకల్ని నెమరు వేస్తోంది నరాల్ని జివ్వుమనిపించి మెదడును తిమ్మిరెక్కించే చలిగాలి!

సూదుల్లాగ, బాణాల్లాగ, యీటెల్లాగ, రాలుతున్న చినుకులు సూటిగా హృదయంలో గుచ్చుకుపోయేలాగా దూసుకుపోతున్నాయి వడిగా—మరీ వడివడిగా.

మహావృక్షాలు చరమరాత్రికి ఆహుతి కాబోతూ చేస్తున్న రోదన మహాసంగ్రామంలో మరణ బాధతో విలవిలలాడుతున్న సైనిక సమూహంలాగుంది.

వాన మహాప్రవాహమయ్యింది భూమ్మీద—

ప్రవాహం భయంకరంగా ఉద్ధృతరూపం దాల్చింది. వరిచేలు గట్లు తెంచుకుని సర్వనాశన మౌతూ మానవజాతికి రానున్న క్షామాన్ని దర్శిస్తున్నాయి.

చీకటి కరిగిపోతున్నది కాటుకలాగ. ఆకాశం చేసే హాహాకారాలకు ప్రకృతి తోవత్తూ సింహం నోట పడ్డ లేడిపిల్లలా గిజగిజ తన్నుకులాడుతున్నది కంఠం తెగి.

ఇంత బీభత్స సమయంలో ఊరిబయట రోడ్డు మీద కలుసుకున్న రెండు శరీరాల ఆకారాలు లీలగా గోచరిస్తున్నాయి.

ఒక ఆకారం రెండో ఆకారానికి కత్తి అందించింది.

రెండో ఆకారం ఆ కత్తి సాయంతో మొదటి ఆకారాన్ని అనుసరిస్తుంది.

రెండు ఆకారాలు భయంగా వణుకుతూ నడుస్తున్నాయి.

రెండు ఆకారాలు సెలయేటి ఆనకట్టపై నిలబడ్డాయి. వరదతో కూడిన మహాప్రవాహం గుండెల్ని చీల్చుకుని వచ్చే దుఃఖంలాగ పొర్లి పొర్లి ఆనకట్టను ఢీకొంటున్నది.

రెండు ఆకారాలు చిక్కు సమస్యను ఒకే ఒక నుక్కలో తేల్చుకోవడానికి యత్నిస్తున్నాయి.

"నన్ను ఖూనీచేసిన యీ ఊరుమీద నా కసి తీర్చుకుంటాను."

"అది నీచేతుల్లో వుందనుకుంటున్నావా?"

"ఉంది?"

"నీవు లోకంలో అందరికంటే బలహీనుడివి."

"కావచ్చు. ఇప్పుడు అందరూ నాకంటే బలహీనులు."

"ఆవేశం—నిన్ను అలా మాట్లాడిస్తున్నది."

"దేవుడిచ్చిన ఆవేశం నాకు గొప్ప తెలివినిచ్చింది."

"నీ తెలివి కసితీర్చుకోడానికి సాయపడదు."

"లేదు. ఇప్పుడే నాకసి తీర్చుకుంటాను."

"ఎలా?"

"ఈవూరిని నా గుప్పెట్లో పెట్టాడు భగవంతుడు!"

"అంటే?"

"ఈ లాకు త్రిప్పానంటే నా ప్రాణంలో ప్రాణం కొట్టుకుపోయినట్లు యీ వూరు మొత్తం పోతుంది."

రెండు ఆకారాలు నిశ్శబ్దంగా - మసిబొగ్గు లాంటి, కారు చీకటి లాంటి ఆకాశంలో రెండే చుక్కల నీడల్లా నిలబడ్డాయి. గాలివాన వేగంలాగ ఆలోచనలమీద ఆలోచనలు రెండు హృదయాల్లోను దూసుకు దూసుకు పోతున్నాయి. నరనరాలు జివ్వున పొంగి మెదళ్ళు దిమ్మెక్కిపోతున్నాయి.

"ఒక్కసారి ఆలోచించు—ఆపని చేసేముందు."

గాలి పెట్టే రోద ప్రళయంగా వుంది! వాన పెట్టేబాధ విలయతాండవంగా వుంది.

చెట్లు, గట్లు, గనుమలు, కాలువలు, పొలాలు చీకటి ప్రవాహంలో ఐక్యమైపోయి ఆకాశం వులిక్కిపడేలా అరుస్తున్నాయి!

మొదటి ఆకారం తను చెయ్యబోయే పనిని గూర్చి యెంతసేపు ఆలోచించినా ఒక నిర్ణయానికి రాలేక—యివ్వాళ తనకు జరిగిన అవమానాన్ని మళ్లీ జ్ఞప్తిచేసుకుని ఆవేశాన్ని పెంచుకుంటున్నది.

* * *

రైలుబండి స్టేషనులో ఆగింది.

వాన హోరుమంటోంది. ఈదురుగాలి ప్రాణాలు తోడుతున్నది. మధ్య మధ్య భయంకరంగా మబ్బు పగిలిపోతున్నట్లు ఉరుములు మెరుపులు నిర్విరామంగా వినవస్తున్నాయి.

రంగయ్య బండిదిగాడు. చేతి సంచిని జాగ్రత్తగా పట్టుకున్నాడు. జేబులోని పర్సును తడివి చూసుకున్నాడు. ఒక్కసారి పర్సుకూడా విప్పి చూద్దామనుకున్నాడు. వాన హోరులో ఆ పని చెయ్యడానికి వీలు కలిగింది కాదు.

రైలు కూతేసి సాగిపోయింది. ఈదురుగాలి యిసిరిసిరి కొడుతున్నది. కటిక చీకటి ప్రకృతి హృదయంలో కరాళ నృత్యం చేస్తున్నది. అంతా చీకటి! ఈ బీభత్స వాతావరణంలో ఏవస్తువును కూడా పోల్చుకోవడానికి వీలు లేకుండా వుంది!

రంగయ్యకు భయం పుట్టుకొచ్చింది! యీ ప్రళయవాతావరణంలో తను యింటికి చేరుకోవడం ఒక భీకర సమస్యగా పరిణమించింది.

రంగయ్య గుండెలు గాలికి చిటపటమనే చినుకుల్లా కొట్టుకుంటున్నాయి.

రంగయ్య స్టేషనులోకి వెళ్లి వరండాలో నిలబడ్డాడు. స్టేషను మాష్టరు రంగయ్య దగ్గరనుండి టిక్కెట్టుపుచ్చుకుని మందహాసంతో కుశల ప్రశ్నలు చేశాడు. స్టేషను మాష్టరువంటి గొప్ప అధికారి అల్పజీవిగా పరిగణింపబడుతున్న తన యోగక్షేమాలు తెలుసుకున్నందుకు మనసులో తెగ గర్వపడ్డాడు రంగయ్య.

ఈ బండికి ఆ స్టేషనులో దిగినవాడు రంగయ్య ఒక్కడే! రంగయ్య అంచనా ప్రకారం రైలు మధ్యాహ్నానికే యీ స్టేషనుకు రావలసింది. అలా తన అంచనా ప్రకారం బండి చేరుకున్నట్లయితే యీ గాలివాన కూడా తనకు లేకపోయేది. లంఖణాల బండి నాలుగు గంటలు లేటయినందువల్ల ప్రమాదం తన గొంతు మీదకు వచ్చింది!

చీకటి, గాలి, వాన,—వీటిని చూస్తుంటే ఒంటరిగా యింట్లో యెలా కంపించిపోతుందో సీత - అనుకున్నాడు రంగయ్య. తన సీత గుర్తుకొచ్చేసరికి రంగయ్య కంపించిపోయాడు. తన కాళ్ళు నేలమీద నిలబడలేక పోయాయి.

తనని సాయంకాలానికి తప్పక తిరిగి రమ్మని మరీ మరీ వేడుకుంది సీత—కడకు కన్నీళ్లుకూడా కార్చింది. తను యిదివరలో ఒకసారి యిలాగే బస్తీకి వెళ్ళాడు. ఆ రాత్రి సీత ఒక్కతే వుండవలసి వచ్చింది యింట్లో.

రౌడీ వెధవలు! ఒకరి వెనుక ఒకరు వచ్చి సీతను బలవంతం చేశారు. ఏడిపించుకు తిన్నారు!

బస్తీనుంచి తను తిరిగి వచ్చినతరువాత సీత వెక్కి వెక్కి యేడ్చింది. కంట తడిపెట్టుకుని విషయమంతా చెప్పింది. ఈ వూరునుంచి వెళ్ళిపోదామని కూడా చెప్పింది. అందుచేతను అప్పటినుండి కాస్త జాగ్రత్తగా మసలుతూ వచ్చాడు.

తను పెళ్లాడకముందు సీత అల్లరి చిల్లరిగా తిరుగుతుండేది! ఒక రోజు వరిచేలో కోతకోసేటప్పుడు తనకు సీతకు పరిచయం కుదిరింది. సీతంటే తనకు యెంతో యిష్టమయ్యింది. ఈ లోకంలో తనకు సీత ఒక్కతే దిక్కనిపించింది. సీత కూడా తనని ఎంతో ప్రేమించింది.

తను చేసుకోకముందు సీత యెన్నో తప్పులు చేసిందట! అన్నీ చెప్పి కన్నీళ్ళు పెట్టుకుంది. తను చేబడితే మంచిగా బ్రతుకుతాననీ, మరో జన్మ యెత్తుతానని చెప్పింది.

అప్పుడు తను సీతను చేసుకోవడానికి యిష్టపడ్డాడు. ఆ వూరువాళ్ళెవరూ సమ్మతించలేదు. అయినా రంగయ్య సీతను చేసుకున్నాడు.

నాటినుంచి సీత యెంతో మంచిగా బ్రతుకుతున్నది. ఇంత మంచి సీతను దేవుడు తనకు దయచేసినందుకు తను ఒంటరిగా దేవుడికి దండాలు పెట్టుకునేవాడు.

సీత యెంత మంచిగా బ్రతుకుతున్నా—వూళ్ళో వాళ్ళకు పూర్వంలో వున్న చెడ్డ అభిప్రాయం మాత్రం పోయిందికాదు. అందుకే సీతను పొలాల్లో, బావిదగ్గర, యెక్కడ వీలుదొరికితే అక్కడ అల్లరి పెడుతున్నారు రౌడీవెధవలు.

"ఈ రాత్రి యెంత గొడవ చేస్తారో వెధవలు!" అనుకున్నాడు రంగయ్య.

స్టేషనులో ఒకే ఒక లాంతరు వుంది. అది పొరబాటున ఆరిపోతే అందరి ప్రాణాలు అక్కడే పొయ్యేటంత భయంకరంగా వుంది వాతావరణం!

బుకింగ్ ఆఫీసులో యిద్దరు ముగ్గురు పడుకోవడానికి సిద్ధపడుతున్నారు ఇళ్లకు వెళ్ళలేక. స్టేషనుకీ వూరికీ రెండు మైళ్ళదూరం. ఆ వూళ్ళో పొగాకు

కంపెనీలో.ం రైలు వేశారు కాని వూళ్ళోజనాన్ని వుద్దేశించి మాత్రం కాదు.

రంగయ్య కొద్దిగా తడిసిపోవడంవల్ల చలిగాలికి వణికి పోతున్నాడు.

స్టేషను మాష్టరు రంగయ్యను గమనించాడు!

"రంగయ్యా, సంచిలో పెద్ద సామానువుంది!" అన్నాడు.

"ఏముంటుంది మాబోటివాళ్ళ దగ్గర?" అన్నాడు రంగయ్య.

"ఈ వానలో యెలా వెళ్తావ్? ఆఫీసులో పడుకోరాదూ—ఉదయాన్నే వెళ్ళొచ్చు!" అన్నాడు స్టేషనుమాష్టరు.

"వానయ్యేది వరదయ్యేది యింటికి చేరాలిసిందే! అర్జంటు పనుంది." అన్నాడు రంగయ్య.

"అయితే ఒక పని చెయ్యి - వెంకన్న యిప్పుడే ఒంటెద్దుబండి కట్టబోతున్నాడు. దానిలో వెళ్ళు. మెల్లిగా చేరుకోవచ్చు."

"అయితే సరేనండి." అని చెప్పి బయలుదేరాడు రంగయ్య. వెంకన్న రంగయ్యను బండిలో ఎక్కించుకున్నాడు.

కంకరరోడ్డు మీద బండి కటకటలాడుతున్నది. చుట్టూ విలయతాండవం జరుగుతున్నది. బండి తడిసి పోతున్నది. రంగయ్య ఒకమూలకు ఒదిగి పడుకున్నాడు.

ఒంటెద్దు అతికష్టం మీద బరాబరా లాక్కుపోతున్నది భారాన్ని.

కొండంత ఆనందంతో రైలుబండి యెక్కిన రంగయ్య యింత త్వరలో యీ విపత్తు సంభవిస్తుందనుకోలేదు. సంచిలోని పట్టుచీర, రవిక తడిసిపోయాయేమోనని చూసుకొన్నాడు. బాగానే వున్నాయి.

పెట్టె విప్పి చూసుకొన్నాడు.

పెట్టెలో వున్న చంద్రహారం అదే సమయంలో మెరిసిన మెరుపువల్ల ధగధగలాడిపోయింది.

రంగయ్య తన ఐదేళ్ళ సంసార జీవితంలో తన భార్యకు తొలిసారిగా ఒక బంగారు వస్తువు కొనగలిగాడు పట్టణంలో. చంద్రహారం కొన్న తరువాత కొంత డబ్బు మిగిలింది. ఆ డబ్బుతో చంద్రహారానికి తగిన బట్టలుకూడ భార్య కట్టుకోవాలని ఆ పట్టుచీర, రవిక కొన్నాడు. ఇంత ఖరీదుగల వస్తువులు తాను కొనడంవల్ల తను తెగ గర్వపడుతున్నాడు. సీతకు యివి యెప్పుడు చూపెడదామా అనే ఆతురత అతన్ని త్వరపెడుతున్నది.

సీత చెప్పినమాటలు ఒక్కసారి అకస్మాత్తుగా గుర్తుకు వచ్చాయి.

"నా చిన్నతనంలో చంద్రహారాన్ని ఒక గొప్పోళ్ళ అమ్మాయి మెడలో చూశాను. అప్పటినుండి జీవితంలో యెప్పుడైనా అటువంటి దండ నా మెడలో వేసుకోవాలనుకున్నాను. ఈ రోజు మీరు నా కోరిక తీరుస్తున్నారు" అని చెప్పి పొంగిపోయింది సీత.

ఈ చంద్రహారం కోసం యెంతో కష్టపడి చేసిన కూలిమీద డబ్బులు వెనుకేశాడు రంగయ్య. రంగయ్య లాంటివాడు యింత గొప్ప హారాన్ని కొన్నాడంటే ఆ వూరివాళ్ళకు యెంతో విభ్రాంతి కలుగుతుంది!

సీత పట్టుచీర కట్టుకుని పట్టురవిక తొడుక్కుని-మెళ్ళో చంద్రహారం మెరిసి పడుతుంటే, తల్లో మల్లెపూలు పక్కున నవ్వుతుంటే, నొసట కుంకుమరేఖలు సిగ్గుపడుతుంటే, కళ్ళ కాటుక రేఖలు తెలియనిభావాలు ఆడుతుంటే—నిజంగా సీత అందాన్ని చూడాలి! సీతకున్న అందం ఆ వూళ్ళో మరెవ్వరికీ లేదనే చెప్పాలి.

సీత తనకు దొరకవలసిన భార్య కాదనుకుంటాడు రంగయ్య-తనలాంటి మంచివాడికి తగిన భార్య కాదంటారు జనం. సీత-తనూ యెప్పుడూ తగువులాడుకోలేదు ఐదేళ్ల జీవితంలో - సీతనువిడిచి క్షణం బ్రతకలేడు తను - తనను విడిచిన క్షణం నరకమే నంటుంది సీత!

వెంకన్న ఎద్దును చలాకుగా అదిలిస్తున్నాడు.

ఈదురుగాలి యిసిరి కొడుతున్నది. ఫెళ్లున వురిమింది ఆకాశం. పెళ్లున పిడుగు పడింది దూరంగా-రంగయ్య గుండెలు కొట్టుకులాడాయి.

రంగయ్యకు ఆదిలో పెళ్ళంటే భయంపుట్టేది. పెళ్ళిచేసుకోవడానికి కూడా తనకు అర్హత లేదనుకునేవాడు దానికి కారణం తను దిక్కులేనివాడుగా పెరగడమే!

రంగయ్యను గూర్చి ఆ పల్లెలో ఒక చిన్నకథ వుంది.

ఒక అర్ధరాత్రి వేళ ఒంటరిగా ఒక పడుచు పిల్ల ఈ గ్రామం వచ్చింది. ఆ వూళ్లోవున్న సత్రంలో రెండు రోజుల పాటు తలదాచుకుంది. వూళ్ళోవాళ్లు ఆమెను యేమి అడిగినా జవాబు చెప్పేదికాదు. అప్పట్లో వూళ్లో మునసబుగారు దిక్కులేనివాళ్లంటే యెంతో ఆదరం చూపేవారు. అందువల్ల ప్రజలు

కూడా ఆమెను యేమీ అనేవాళ్ళు కారు. ఆమె అలాగే రహస్యంగా అక్కడే వుండేది.

ఒకనాటిరాత్రి ఆమె సత్రంలో ప్రసవించింది. బిడ్డపుట్టిన వెంటనే మరణించింది. తెల్లవారిన తరువాత ఆ వూరి ప్రజలు ఆ వూరి సత్రంవద్ద చేరారు. ఆ దిక్కులేని బిడ్డను పెంచుకోవడానికి యెవ్వరూ యిష్టపడలేదు. అప్పుడు మునసబుగారు ఆ విషయంలో కలుగజేసుకున్నారు. ఆ వూరి కాపలాదారుడుగా వుండే సుబ్బయ్యను పిలిపించాడు. తనకోరిక మీద ఆ బిడ్డను పెంచవలసిందిగా సుబ్బయ్యను మునసబు కోరాడు.

సుబ్బయ్య అందుకు అంగీకరించాడు.

ఆ బిడ్డను అతిజాగ్రత్తగా పెంచి పెద్ద చేశాడు. ఆ బిడ్డమీద క్రమేణా అందరికీ జాలి కలిగింది. ఆ పసిబిడ్డ తను దిక్కులేని వాడినని తెలుసుకున్నాడు. ఆ వూరి ప్రజలే తనకు తల్లి దండ్రి అనుకొనేవాడు. అతడే రంగయ్య!

ఆడవాళ్లందర్నీ రంగయ్య 'అక్కయ్య' అని పిలిచేవాడు. మగవాళ్లందర్నీ 'అన్నయ్య' అని పిలిచేవాడు. తనకంటే చిన్నవాళ్లను తమ్ముడు, చెల్లెమ్మ అని పిలిచేవాడు.

ఆ వూరిలో యెవరికి కష్టం వచ్చినా తన కొచ్చినట్లే బాధపడేవాడు. ఎవరు ఏ పని చెప్పినా కాదనకుండా ఆపనిచేసి ఆరోజు అక్కడే భోజనం చేసేవాడు. వాళ్లకు పనికిరాని బట్టలు యేవైనా యిస్తే వాటిని పరిశుభ్రం చేసుకుని తొడుక్కునేవాడు.

చిన్న చిన్న పరిహాసాలతో అందర్నీ నవ్వించేవాడు. అతని అమాయకత్వానికి అందరూ యెంతో ఆప్యాయత చూపించేవారు. పువ్వులంటే అతనికి యెంతో యిష్టం! అందుచేత కొన్ని పువ్వుల్ని చెవుల మీద పెట్టుకొని తిరుగుతుండేవాడు. అది చూసి అతన్ని కొందరు 'పూలరంగయ్య' అని పిలిచేవారు.

రంగయ్య చిన్నతనమంతా అలాగే యే బరువులు, బాధ్యతలు లేకుండా గడచిపోయింది. ఆవూరి కెవరైనా క్రొత్త చుట్టాలు వస్తే రంగయ్య వాళ్లను సులభంగా పరిచయం చేసుకునేవాడు.

అప్పుడు వాళ్లు "ఎవరీ రంగయ్య?" అని తెలుసుకుంటే ఆపల్లెవాళ్లు రంగయ్య తల్లిని గూర్చి యీ క్రిందివిధంగా చెబుతారు.

"రంగయ్య తల్లి ఒక గొప్ప కులానికి చెందిన పిల్ల. వాళ్లింట్లో పాలేరుని ప్రేమించింది. వాడికి కూడా రంగయ్య తల్లి అంటే యెంతో ప్రేమ! అయితే యేవో కారణాలవల్ల అతనికి జన్మఖైదు విధించారు. అతడు జైలుకెళ్లాడు. రంగయ్య తల్లికి గర్భంవచ్చింది. ఒకనాటిరాత్రి అర్ధరాత్రివేళ ఆ వూరి నుంచి పారిపోయి యీ వూరు వచ్చింది. ఇక్కడ సత్రంలో రంగయ్యను కని మరణించింది." పల్లెప్రజలు యీ రీతిగా చెప్పతారేగాని దానికి రుజువేమీ లేదు. అది నిజం అనిగాని, అబద్ధం అని గాని యెవ్వరూ చెప్పలేరు.

ఇలా యెన్నో విషయాలు రంగయ్య హృదయంలో దొర్లిపోతున్నాయి. మారణసంగ్రామంలా చెలరేగిన ఆ గాలివాన మహావృక్షాలను సైతం పెళ్ళగించివేస్తున్నది. చావుబ్రతుకుల మధ్య అవి పోరాడుతున్నాయి.

బండి సాగుతున్నది. ఎద్దు బలవంతంగా లాగుతున్నది నరాలన్నీ కూడగట్టుకుని. బండి యిరుసు కిర్రుమంటున్నది. కంకరరోడ్డు కరకరమంటున్నది కర్కశంగా.

వెంకన్న వుండీ వుండలేక "అయితే రంగయ్యా, సీత ఒక్కతే వుంటుందా యింటివద్ద ఇంత గాలి వానలో?" అన్నాడు.

"లేదు వెంకన్నా, యింటిముందు పంచలో ఆ గుడ్డివాడు పడుకుని వుంటాడు తోడుగా. ఆ ముసిలాడికి మేమంటే ప్రాణం."

"వాడిది యేవూ రంటావ్?"

"ఏవూరో నాకు తెలీదు. అడుక్కునేవాళ్ళకు వూరేటి? అడుక్కుంటూ మనవూరు వచ్చాడు. మన వూళ్ళోతిండీ తిప్పలూ కాస్త సుఖంగా గడుస్తుంది గదా! అందుకని యీ నాలు గేళ్ళనుండి మనవూళ్ళోనే వుంటున్నాడు—ఇక్కడ గడ్డురోజులు వస్తే - మంచిరోజులుండేచోటుని వెతుక్కుంటూ పోతాడు." అన్నాడు రంగయ్య యీదురుగాలికి కొంకర్లుపోతున్న తనశరీరాన్ని స్వాధీనం చేసుకుంటూ.

వాన కొంచెం తగ్గుముఖం పట్టింది. గాలిమాత్రం హోరుగానే వుంది. బండి వంతెనమీదకు వచ్చింది. ఏరు ఉద్ధృతంగా వుంది.

రంగయ్య యేటివంక చూశాడు. చీకట్లో ప్రవాహం స్వాధీనం తప్పి సుళ్ళు సుళ్ళుగా మెలికలు తిరుగుతున్నది.

'అంత మహాప్రవాహాన్ని లాకు తలుపులు అడ్డుకుని వున్నాయి. ఒక్కలాకు తలుపు తిప్పితేనా? అమ్మ

బాబో! ఊరంతా నేలమట్టమై నీట్లో కలుస్తుంది' అనుకున్నాడు రంగయ్య.

తెలియనిరీతిగా రంగయ్య ఒళ్లు గగుర్పొడిచింది. వెంకన్న మళ్ళీ మొదలెట్టాడు.

"రంగయ్యా, మన పల్లెను చూస్తుంటే చిరాకెత్తుతుం దనుకో-పాపం పెరిగి పండిపోతున్నది. దేవుడి మీద ఒక్కడికీ నిగాలేదు కదా? అందుకే దేవుడికి కోపంవచ్చి యీగాలివాన పంపించాడు. పంటలన్నీ పోతున్నాయి. ఈ యేడు తప్పకుండా కరువొచ్చి తీరుతుందనుకో—"

రంగయ్య వింటూ తనలో నెమరు వేసుకుంటున్నాడు వెంకన్న అభిప్రాయాల్ని—వెంకన్న మొదలెట్టాడు.

"ఒట్టి పోసుకోలు రాచకీయాలు, దొంగతనాలు, తగాదాలు, కొట్లాటలు, హత్యలు, కోర్టులు, జైళ్ళు! పదేళ్ళక్రింద మన పల్లె యెంత మంచిగా వుండేదో—యిప్పుడు అంత చెడ్డగా మారిపోయింది. ఇప్పుడు యేపల్లె చూసినా యీ ఎలక్షన్లొచ్చిన తరువాత బస్తీల కంటే చెడిపోయాయి. ఛీ—ఛీ, రోత పుడుతుంది. ఒక్కణ్ణి నమ్మడానికి వీల్లేదు కదా?'

'వెంకన్న అక్షరాలా నిజం చెబుతున్నాడు' అనుకున్నాడు తనలో రంగయ్య.

"బస్తీలో నే నయం—ఎవడి దోవను వాడు పోతాడు. ఒకడి సంగతి యింకొకడు పట్టించుకోడు. మరి మన వూళ్ళోనో—ఇక్కడ లేచిందంటే అక్కడ పోయిపడిం దంటారు" అన్నాడు రంగయ్య. రోడ్డుకిరువైపులా వున్న చింతచెట్లబారుని దాటుకొంది బండి.

మెల్ల మెల్లగా పల్లె దాపుకు చేరుకుంటున్నది. రంగయ్య బండి దిగాడు. వెంకన్నవద్ద సెలవు తీసుకున్నాడు. తడుసుకుంటూ యింటికి వెళ్ళాడు.

పంచలో ముసలివాడు కనుపించలేదు.

"సీతా! సీతా! నే నొచ్చాను. తలుపు! తలుపు!" రంగయ్య యెంత అరచినా తలుపు తెరుచుకోలేదు. బలవంతంగా నెట్టాడు. కాని ఓరగా తీసివుంచనికూడా గుర్తించలేకపోయాడు.

ఇల్లంతా చీకటిగా వుంది. అగ్గిపెట్టెకోసం వెతికాడు. గూట్లో దొరికింది. బుడ్డి ముట్టించాడు. మంచం మీద సీత కనుపించలేదు.

అటు వైపుమూలని దూలానికి వ్రేలాడుతున్నది సీత! రంగయ్య గజగజ వణికి పోతున్నాడు, నిలువునా నీరై పోతున్నాడు, గుండెలు బాదుకుంటున్నాడు.

"సీతా! సీతా! అయ్యో నే ననుకుంటూనే వున్నాను! ఎవరు సీతా—నిన్నీ పని చెయించింది? ఒక్కమాట కూడా చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయావా? నేను సీతా! నేను! నీ రంగణ్ణి! అయ్యో! నాసీతను నాకు కాకుండా చేశారు. నాసీత యెవ్వరికీ అపకారం చేసేదికాదు. నాసీత మహాయిల్లాలు! సీతా! సీతా!!" పెద్దగాయేడుస్తూ గుండెలు బాదుకున్నాడు రంగయ్య. బైట అగ్ని పర్వతాలు పగిలినట్లు అక్కడక్కడ చెట్లు ఫెళ్ళు ఫెళ్ళున విరిగిపడుతున్నాయి. గాలి, చినుకులు అవిరామంగా భూమ్యాకాశాల్ని ఏకం చేస్తున్నాయి. ఉరిపోసుకున్న సీతను క్రిందికి దించాడు రంగయ్య. మంచంమీద పడుకో బెట్టాడు. కిరసనాయిలు బుడ్డి చూపుతున్న గుడ్డి వెలుతురులో సీత అమాయకపు చూపులు రంగయ్య హృదయాన్ని కలచివేస్తున్నాయి.

రంగయ్య మంచంమీద సీతకు దగ్గరగా కూర్చున్నాడు. జీవంలేని అందం సజీవంగానే కనుపిస్తున్నది.

'సీతా! నిన్ను అందంగా పుట్టించడమే దేవుడు చేసిన తప్పు" అని భోరుమన్నాడు.

గ్రుడ్డి వెలుతురులో సంచి కనుపించింది రంగయ్యకు. సంచిలో నుండి సిల్కుచీర, రవిక తీశాడు. దుఃఖాన్ని బలవంతంగా ఆపుకుంటూ చీరను సీతకు కప్పివేశాడు.

పర్సు గుర్తుకొచ్చింది!

పర్సు విప్పాడు. సీత మళ్ళీ పలుకుతున్నట్లయ్యింది:

"నా చిన్నితనంలో చంద్రహారాన్ని ఒక గొప్పోళ్ళ అమ్మాయి మెడలో చూశాను. అప్పటి నుండి జీవితంలో యెప్పుడైనా అటువంటి దండ నా మెడలో వేసుకోవాలనుకున్నాను. ఈ రోజు మీరు నా కోరిక తీరుస్తున్నారు" అని చెప్పి పొంగిపోయింది సీత.

రంగయ్య చంద్రహారాన్ని సీత మెడలో అలంకరించాడు.

బుడ్డి వెలుతురులో సీత అందం నిగనిగలాడుతున్నది. సీత నిద్రిస్తున్నట్లుగా యెంత అందంగా వుంది! రంగయ్య నిలువునా చలించిపోయాడు!

రంగయ్య బయటికి నడుస్తున్నాడు!

సీతమెడలో ఆమె కోరుకున్న చంద్రహారం మెరుస్తున్నది. రంగయ్య కోరి తెచ్చిన పట్టుచీర, రవిక ఆమె మీద ప్రాకుతున్నాయి!

రంగయ్య రోడ్డు మీదకు గబాగబా నడిచాడు.

సీత శీలాన్ని దొంగిలించడానికి ప్రయత్నించిన మూర్ఖుల హృదయాలవంటి చీకటి అంతటా స్వైరవిహారం చేస్తున్నది. గాలీవానా చేతులుకలుపుకున్నాయి. ప్రకృతిపై పగబూని, మబ్బులు అరుస్తూ వాటికి ప్రోత్సాహాన్నిస్తున్నాయి.

వాన, గాలి, చలి, చీకటి, ఉరుములు, మెరుపులు, పిడుగులు భయంకరంగా స్వారిచేస్తున్నాయి ఏకాంతంగా నడుస్తున్న రంగయ్య మీదకు.

రంగయ్య వెఱ్ఱి కేకలు వెయ్యడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు—అతనికి పిచ్చెక్కి పోతున్నది.

తను యీ వూరులో యెవ్వరికీ యెప్పుడూ అపకారం చెయ్యలేదు. తను ప్రతివారికీ యేదో విధంగా సాయపడ్డాడు తనజీవితంలో-వాళ్ళకు తనుచేసినసేవ అపారం! అంతా తనకు ఋణపడివున్నారు! అయినా, అంతా తనకు కీడు చేశారు! తన జీవితాన్ని సర్వనాశనం చేశారు!

అంత చలిగాలిలో రంగయ్య రక్తం ప్రకోపించింది! నరనరాలు మండిపోయాయి!

రంగయ్య ముందుకు పరుగుతీశాడు!

"రంగా! రంగా!!"

రంగయ్యకు అంతరొదలో ఆ పెద్ద కేక వీపు చరిచినట్లయ్యింది!

టక్కున ఆగిపోయాడు.

"ఎవరు.?" అన్నాడు కోపంగా రంగయ్య.

"నేను రంగా! ముసలివాణ్ణి! గుడ్డివాణ్ణి!"

రంగయ్య చలించిపోయాడు. దుఃఖం కట్టలు త్రెంచుకుంది.

"తాతా!" రంగయ్య పెద్దగా రోదిస్తూ ముసలివాణ్ణి కౌగిలించుకున్నాడు. ముసలి వాడు వుక్కిరిబిక్కిరయ్యాడు.

"ఏంచెయ్యను రంగా! నేను పందలోనే వున్నా! రౌడీ మూకరా! ఒకడి తరువాత ఒకరు వచ్చారు. సీతను నానాబాధ పెట్టారు! సీత వాళ్ల కాళ్ల మీద పడి యేడ్చింది. ఎంత చెప్పినా వెధవలు వినుకున్నారు కాదు. మహాతల్లి తనదారి తాను చూసుకుంది." అని చెప్పాడు.

"తాతా! యీ వూరోళ్లకు నేను కీడేం చేశాను?"

"రంగా! నీకు అన్యాయం జరిగింది. ఎంత గోల జరుగుతున్నా ఒక్కడు కూడా రాలేదు."

ఎక్కడో ప్రళయంగా వురిమింది. ముసిలాడు భయపడి రంగయ్యను కౌగలించుకొన్నాడు.

ఏరు దగ్గరకు వచ్చింది.

రొద తీవ్రంగా వుంది. యేటి వంతెన దగ్గర ప్రవాహాన్ని అడ్డుకునే లాకులు గుర్తుకు వచ్చాయి.

రంగయ్యకు ఎక్కడ లేని ఆవేశం వచ్చింది.

ఇప్పుడు యీ పల్లె ప్రాణాలు తన గుప్పిట్లో వున్నాయి! తను యీలాకు త్రిప్పితే, వూరు మొత్తం నామరూపాలు లేకుండా పోతుంది. పండిన పాపం పరిహార మవుతుంది. తన సీతను చంపినందుకు యీ ఘోరం జరగాల్సిందే! సర్వనాశనం కావల్సిందే!

ఏమైనా సరే ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలి! లేకుంటే తన గుండెలు యీ దుఃఖాన్ని భరించలేవు. ఉన్నట్లుండి ఒక్కసారిగా లాకు దగ్గరకు వెళ్ళాడు. రెండుచేతులతో లాకు కడ్డీని బిగించి పట్టుకున్నాడు.

* * *

"అంతా ఆలోచించాను. ఇక నాశనం తప్పదు" అన్నాడు రంగయ్య.

"దేవుడు నీచేత యీపల్లెను నాశనం చేయించదలుచుకున్నాడేమో! లేకపోతే యింత మంచివాడివి అకస్మాత్తు యెంతగా మారిపోయావ్!"

"నాసీతను నాశనంచేసినవాళ్ల మీద కసితీర్చుకుంటున్నాను" పెద్దగా అరిచాడు రంగయ్య—అతని అరుపు గాలివాన తీవ్రధ్వనిలో లీనమైపోయింది. లాకు త్రిప్పడానికి అమర్చిన కడ్డీ గిర్రున తిరుగుతుంది. లాకు తలుపులు బావురు మని రోదించుకుంటూ విడిపోయాయి.

రంగయ్యకు అకస్మాత్తుగా వూరుమీదవచ్చిన ఆవేశంలాంటి ప్రవాహం తలుపుల్ని చీల్చుకుంటూ వంతెన పగిలిపొయ్యేలా గర్జిస్తూ వూరిని నాశనంచెయ్యడానికి వురకలు వేస్తున్నది.

ఏరు చీకట్లో త్రాచుపాములా బుసలుకొడుతూ నురుగులు క్రక్కుతూ, పడగ విప్పుకుని, వూరిని కాటు వెయ్యడానికి పరుగులు పెడుతున్నది.

రంగయ్యకోసం వెతికాడు గుడ్డివాడు.

లాకు కడ్డీ దగ్గర రంగయ్య జాడ దొరకలేదు.

"రంగా! రంగా!!" అని యెంతసేపు పిలిచినా జవాబులేదు. ఏటి వంతెనమీద గుడ్డివాడు దయ్యంలాగ మిగిలిపోయాడు.

"ఇంత మంచి రంగయ్యకు దేవుడు యింతలోనే యెంతకోపం తెప్పించాడు! జీవితంలో కోపం అంటే యెరుగని రంగయ్యలాంటి వాళ్ళకు కోపంవస్తే యీ ప్రపంచంకూడా భరించలేదేమో!" అనుకున్నాడు ముసిలాడు నల్లని చీకట్లో!

గాలివానలో కఱ్ఱపోటీమీద ముందుకు సాగింది నల్లని ఆకారంయర భ భయంగా. ఏరు త్రొక్కుతున్న పరవళ్లు ఆ నల్లని ఆకారపు కర్ణపుటాల్లోనికి సోకుతున్నాయి!

తొక్కత్రొక్కిన నల్లని త్రాచులా చెట్టంత యెత్తుకు యెగిసి బుసలు కొడుతున్నది సెలయేరు!